

Roma locuta, causa non finita

Dm, 27/10/2015 per Jordi López Camps

[Vita Moleskine](#)

Qui hauria pensat, pocs anys enrere, que veuria la inversió de la dita clàssica de “*Roma locuta, causa finita*”. El gran èxit del sínode de la família ha estat en el fet que Roma ha parlat, però no s’ha dit la darrera paraula. La dinàmica sinodal ha llegat una agenda de treball eclesial per resoldre a fons els temes que formaven el nucli dur del Sínode. La reflexió papal als pares sinodals sobre la necessitat d’invertir la piràmide de la jerarquia eclesial, ja deixava prou clar com l’Església catòlica ha d’afrontar en el futur els debats doctrinals. Bàsicament, com indicà en un altre moment el mateix Francesc, el que cal és “*mirar i de llegir la realitat, millor dit les realitat d’avui, amb els ulls de Déu, per encendre i il·luminar amb la flama de la fe els cors dels homes, en un moment històric de desànim i de crisi social, econòmica, moral i de prevalent negativitat.*”

El papa Francesc ha aconseguit obrir de nou l’Església catòlica als problemes d’avui. Ho ha fet amb un estil que em recorda com ho feu Joan XXIII amb la seva convocatòria del Concili Vaticà II. Els resultats positius d’aquest sínode no estaran, probablement, en la lletra dels documents conclusius, sinó en la dinàmica creada a partir dels debats en les aules sinodals. És importat, com indicà el papa, no tant “*no haver trobat solucions definitives a totes les dificultats i als dubtes que desafien i amenacen la família, sinó haver posat aquestes dificultats i dubtes sota la llum de la Fe, haver-les examinat atentament, haver-les afrontat sense por i sense amagar el cap sota l’ala*”. Francesc convida a tota l’Església a posar-se en camí per acollir el debat i la reflexió, i les conclusions sinodals des de la perspectiva de la misericòrdia. Precisament, l’any de la misericòrdia que comença crea les condicions perquè les esglésies locals agafin des de les seves particulars perspectives les qüestions que han restat obertes. Sobretot, que sàpiguen administrar la tradició i el codi canònic amb lectures obertes per tal de resoldre els problemes que afecten a les famílies d’avui.

L’apel·lació a la perspectiva de la diversitat aporta un visió fins ara inèdit als debats eclesials generalment condicionats per l’obligada unanimitat que comportava la convicció de que *Roma locuta, causa finita*. Però ara no ha estat així. Els problemes i les solucions venen matisades per la necessitat de fer lectures locals perquè, com afirmà Francesc, “*les cultures són molt diverses entre elles i cada principi general –com he dit, les qüestions dogmàtiques ben definides pel Magisteri de l’Església– cada principi general té necessitat de ser inculturat si vol ser observat i aplicat.*” Per fer-ho cal, com ha indicat el mateix papa, “*El primer deure de l’Església no és el de distribuir condemnes o anatemes, sinó que és el de proclamar la misericòrdia de Déu, de cridar a la conversió i de conduir tots els homes a la salvació del Senyor*”. En aquest sentit, ha senyalat el papa “*l’experiència del Sínode ens ha fet adonar millor, també, que els veritables defensors de la doctrina no són els qui defensen la lletra sinó l’esperit; no les idees sinó l’home; no les fórmules sinó la gratuïtat de l’amor de Déu i el seu perdó*”.

L’ambigüitat d’algunes conclusions sinodals permeten seguir treballant per trobar, des de les realitats de les esglésies locals, les respostes més adequades als problemes abordats en el Sínode. Això ha estat un dels resultats positius del Sínode, en uns moments que un sector eclesial havia fet caps i mànigues per bloquejar qualsevol apertura als problemes discutits. Hi havia sectors eclesials

disposats a fer del Sínode un lloc d'enfrontament dur entre dues visions de l'Església. El propi papa esmentà aquesta situació al referir-se a l'ús de *"mètodes no benèvolts del tot"* la realitat ha estat una altra. El papa ha convidat a *"superar tota hermenèutica de la conspiració o tancament de perspectives, per a defensar i per a difondre la llibertat dels fills de Déu, per a transmetre la bellesa de la Novetat cristiana, de vegades coberta del rovell d'un llenguatge arcaic o simplement no comprensible"*.

Ara és el moment de comprendre que l'apertura prudent i controlada del Sínode és una oportunitat que té l'Església catòlica per resoldre satisfactòriament als diferents problemes associats a la vida familiar avui. Tots ells qüestions que tenen un ampli abast i que es manifesten, en cada continent o país, de forma diferent. En alguns llocs, s'expressarà entorn als fenòmens relacionats a com la pobresa i desigualtat afecten a la família; en altres, es concretarà entorn a la situació de la dona dins la unitat familiar i en la societat; i en altres es manifestarà en la comunitat dels divorciats i tornats a casar o en l'acolliment de les homosexuals. En tots aquests casos cal tenir present el que digué el papa Francesc: *"el repte que tenim al davant és sempre el mateix: anunciar l'Evangelí a l'home d'avui, defensant la família de tots els atacs ideològics i individualistes. I, sense caure mai en el perill del relativisme o de demonitzar els altres, hem provat d'abraçar plenament i coratjosament la bondat i la misericòrdia de Déu que supera els nostres càlculs humans i que no desitja altra cosa que «tots els homes es salvin»"*.